



Til bygherre i Herlev,- Rødovre,- Gladsaxe,- og  
Københavns kommune samt HOFOR A/S og No-  
vafos

## VVM-tilladelse til anlæg og drift af projekterne ved Kagsmosen og Kagsåen

Rødovre Kommune, Herlev Kommune, Gladsaxe Kommune, Køben-  
havns Kommune, HOFOR A/S og Novafos har den 4. november 2021  
ansøgt om etablering og drift af kapacitetsprojekterne "Kagsmosens  
Skybrudsprojekt" og "Nedre Kagså, Vandløbsudvidelse", samt projektet  
"Terræn- og vandløbsregulering af Kagsåen ved Kagsmosen" også kal-  
det "Hverdagsregnsprojektet".

Ansøgningen er indsendt i henhold til bekendtgørelse af lov om miljø-  
vurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) LBK  
nr. 1976 af 27/10/2021. Anlægget er omfattet af bilag 2, pkt. 10. b) Infra-  
strukturprojekter, anlægsarbejder i byzoner, pkt. 10 f) Regulering af  
vandløb og pkt. 10 g), dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller  
varig oplagring af vand.

Miljøkonsekvensrapport og udkast til VVM-tilladelse har været i offent-  
lig høring i 8 uger fra den 10. oktober 2022 til den 5. december 2022.  
Den brede offentlighed har gennem offentlig fremlæggelse af hhv. af-  
grænsningsfolder og miljøkonsekvensrapport haft mulighed for at gøre  
sig bekendt med sagen og for at udtale sig.

### Tilladelse

På vegne af VVM-myndighederne hhv. Rødovre, Herlev, Gladsaxe og  
Københavns Kommune udstedes hermed tilladelse til anlæg og drift af  
"Kagsmosens Skybrudsprojekt" og "Nedre Kagså, Vandløbsudvidelse"  
og "Terræn- og vandløbsregulering af Kagsåen ved Kagsmosen" i hen-  
hold til § 25 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og pro-  
grammer og af konkrete projekter (VVM) LBK nr. 1976 af 27/10/2021.

Anlæg og drift skal ske indenfor de fysiske og miljømæssige rammer,  
som angives i Miljøkonsekvensrapporten for projekterne Kagsmosen og

24. januar 2023

Sagsnummer  
2021-0348078

Dokumentnummer  
2021-0348078-22

Bygge-, Parkerings- og  
Miljømyndighed  
Vand og VVM  
Njalsgade 13  
Postboks 380  
2300 København S

EAN-nummer  
5798009809452

Kagsåen samt de afværgetiltag der er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten (oversigtskemaet gengivet som bilag A til denne tilladelse) og i henhold til følgende vilkår.

### Vilkår for tilladelsen

1. At der etableres et erstatningsvandhul og erstatningsmosearealer til padder på minimum 500 m<sup>2</sup> ved afgravning af jord for at sænke koten og lave fugtigere/vådere betingelser således at padder og natur kan udvikle sig. Erstatningsvandhullet etableres som et lavvandet, lysåbent erstatningsvandhul med flade brinker og erstatningsmosearealer til padder på minimum 500 m<sup>2</sup>. Erstatningsvandhullet skal etableres med de øvrige anlægsarbejder i Kagsmosen, som det første i anlægsperioden. Erstatningsvandhullet etableres indenfor projektområdet. Miljøkonsekvensrapportens afsnit 9.4.2 figur 9-14 angiver mulige placeringer.
2. At der inden anlægsarbejder i perioden medio marts - ultimo september opsættes midlertidigt padderhegn omkring arbejdsområderne. Padderhegnet etableres vest for stien der forløber i nord/sydgående retning mellem Brunevang og Kagsøen, hvor der er konstateret padder, således at padder ikke vandrer ind i anlægsområdet. Padderhegnet etableres som anvist i miljøkonsekvensrapportens afsnit 9.4.2 figur 9-14. Padderhegnet skal holdes tæt og intakt under hele byggeperioden og påføres hegnet skader skal det udbedres med det samme. Der skal føres tilsyn med padderhegnets funktion i hele dens længde mindst en gang pr. 14 dag i padderens aktive periode (marts - november). Evt. fejl og mangler skal udbedres hurtigst mulig herefter. Der må ikke forekomme overhængende vegetation og der skal ske slåning af vegetation langs hegnet efter behov.
3. At der opsættes 10 flagermuskasser inden for projektområdet på træer som ikke fældes. Flagermuskasserne skal opsættes inden træerne med spættehuller fældes, således at de er fungerende rasteområder inden påvirkningen af de eksisterende rasteområder sker. Der skal desuden skabes nye levesteder for flagermus ved at etablere hulheder i træer, der ikke fældes. Der etableres hulheder i træer der ikke fældes i forholdet 1:2. Det vil sige, at for hver hulhed i et flagermus-egnet træ, der fældes, etableres der sammenlagt dobbelt så mange hulheder i blivende træer. De nye flagermusegnede levesteder skal etableres inden flagermusegnede træer fældes. Derudover kan træerne kun fældes i september og oktober, som er uden for yngle- og overvintringstiden for flagermus og yngletiden for spætter. Rydning af beplantning og træer langs Nedre Kagså må ikke

finde sted før myndigheden har godkendt, at de etablerede flagermus-hulheder og de opsatte flagermuskasser er udført og placeret så de egner sig som rastested for flagermus. Fældning af flagermusegnede træer forudsætter afklaring/tilladelse fra miljøstyrelsen iht. habitatbekendtgørelsens §12.

### **Begrundelse for afgørelse**

Afgørelsen træffes på grundlag af bygherrens ansøgning, miljøkonsekvensrapporten og resultatet af de høringer, der er foretaget.

Projekterne Kagsmosen og Kagsåen er delelementer i planlægningen med formål at skybrudssikre byområder og reducere antallet af overløb til følsomme recipienter. Projekterne Kagsmosen Skybrudsprojekt og Nedre Kagså vandløbsudvidelse indgår i Kapacitetsprojektet for Harrestrup Å, der er et tværkommunalt politisk besluttet samarbejde mellem 10 kommuner og deres forsyningselskaber. Hverdagsregnsprojektet udføres for at forbedre miljøtilstanden i Kagsmosen.

I dag er forholdene sådan, at Kagsåen flere gange årligt oversvømmer Kagsmosen, hvilket påvirker naturområderne negativt. Oversvømmelse indtræffer allerede ved mindre regnhændelser. Med projekterne øges kapaciteten i Kagsåen, så vandet kan strømme til Kagsmosen og videre uden at skabe oversvømmelser i byområder. Igennem Kagsmosen reduceres antallet af skadelige overløb betragteligt, så der kun er overløb til Kagsmosen 1 gang hvert 5. år. Samtidig indrettes Kagsmosen til at kunne håndtere de ekstreme skybrudshændelser, så risikoen for oversvømmelser langs med Harrestrup Å og Kagsåen reduceres.

Miljøkonsekvensrapporten for projekterne Kagsmosen og Kagsåen har undersøgt de afledte miljøpåvirkninger på natur, overfladevand herunder søer og vandløb, rekreative interesser, grundvand, jordforurening og jordhåndtering, kulturarv, materielle goder, støj, de trafikale påvirkninger samt projektets visuelle forhold og indpasning i landskabet.

I miljøkonsekvensrapporten redegøres for, at anlæg og drift af projektet samlet set ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af miljøet. I forhold til landskabelig påvirkning og overfladevand vil projektet i driftsfasen give anledning til moderate miljøpåvirkninger. I forhold til rekreative interesser, natur, støj samt trafik vil projektet give anledning til moderate påvirkninger i anlægsfasen. I forhold til de øvrige undersøgte parametre vil projektet i anlæg og drift give anledning til mindre eller ubetydelige påvirkninger.

Ansøger har indbygget afværgetiltag i projektet for på den måde at begrænse de afledte påvirkningerne på miljø og omgivelser ved anlæg og drift.

### Landskabelig påvirkning i driftsfasen

Den samlede landskabelige påvirkning af anlægsarbejderne i Kagsmosen i driftsfasen vil være moderate. Dette skyldes primært det permanente synlige dige der alt efter det eksisterende terræn får en højde fra ca. 0,5 meter til ca. 1,5 meter, hvor terrænet i dag er lavest. Det er en del af projektet, at digerne udformes som bløde, grønne og flade jorddiger. Hvis pladsforholdene er begrænsede, suppleres digerne med naturligt udformede kampestensdiger.

Med de i projektet indbyggede tiltag vurderes den moderate landskabelige påvirkning fra projektet ikke at give anledning til vilkår i tilladelsen.

### Natur i anlægs- og driftsfasen

Projektet vil betyde at der på grund af etablering af digerne vil ske en permanent inddragelse af et mindre areal af den beskyttede natur (ca. 500 m<sup>2</sup> ud af Kagsmosens 130000 m<sup>2</sup> areal). Det er en del af projektet, at der etableres et erstatningsvandhul til padder på minimum 500 m<sup>2</sup> ved afgravning af jord for at sænke koten og lave fugtigere/vådere betingelser således at padder og natur kan udvikle sig. Desuden er det en del af projektet at der i forbindelse med anlægsfasen udføres rydning af invasive arter (Japansk pileurt, sildig gyldenris etc.), der truer med at overtage og kvæle det eksisterende naturindhold.

Det er en del af projektet at der inden anlægsarbejder i perioden medio marts-ultimo september opsættes midlertidigt paddehegn omkring arbejdsområderne. Paddehegnet etableres vest for stien der forløber i nord/sydgående retning mellem Brunevang og Kagsøen, hvor der er konstateret padder, således at padder ikke vandrer ind i anlægsområdet. Paddehegnet skal holdes tæt og intakt under hele byggeperioden og påføres hegnet skader skal det udbedres med det samme. Der skal føres tilsyn med paddehegnets funktion i hele dens længde mindst en gang pr. 14 dag i paddernes aktive periode (marts - november). Evt. fejl og mangler skal udbedres hurtigst mulig herefter. Der må ikke forekomme overhængende vegetation og der skal ske slåning af vegetation langs hegnet efter behov.

For at afværge påvirkningen på flagermus ved rydning af flagermusegnede træer i Nedre Kagså projektet opsættes 10 flagermuskasser i området på træer som ikke fældes. Flagermuskasserne skal opsættes inden træerne med hulheder fældes, således at de er fungerende rasteområder inden påvirkningen af de eksisterende rasteområder sker. Udover opsætning af flagermuskasser vil påvirkningen afværges ved at skabe nye levesteder for flagermus ved at etablere hulheder i træer, der ikke fældes. Der etableres hulheder i træer der ikke fældes i forholdet 1:2. Det vil sige, at for hver hulhed i et flagermusegnet træ, der fældes, etableres der sammenlagt dobbelt så mange hulheder i blivende træer. De nye flagermusegnede levesteder skal etableres inden flagermusegnede træer fældes. Derudover kan træerne kun fældes i september og

oktober, som er uden for yngle- og overvintringstiden for flagermus og yngletiden for spætter.

Ved opsætning af flagermuskasserne og etablering af nye levesteder i træer der ikke fældes vurderes de potentielle rasteområder, som fjernes ved fældning af træer, at være erstattet i mindst samme omfang som de træer der fjernes og områdets økologiske funktionalitet vurderes dermed at være opretholdt.

Med de i projektet indarbejdede tiltag vurderes påvirkningen på natur i anlæg og driftsfasen at være lille. Havde projektet ikke indarbejdede tiltag som en del af projektet ville påvirkningen have været moderat til væsentlig. Der sættes vilkår der sikrer, at en påvirkning af natur afværges.

#### Overfladevand i driftsfasen

Hverdagsregnsprojektet og Kagsmosen Skybrudsprojekt etableres samtidigt, efterfulgt af udvidelsen af Nedre Kagså. Det er kun Hverdagsregnsprojektet, som forventeligt ibrugtages i 2024. Skybrudsprojektet med opmagasinering i Kagsmosen ibrugtages først når det opstrøms Kagsåparkens Regnvandsprojekt er i funktion, forventeligt i 2027. Det er en del af projektet, at udløbsbygværket til Kagsmosen er inaktivt, indtil Kagsåparkens Regnvandsprojekt er i funktion.

Miljøkonsekvensrapporten redegør for, at den samlede virkning af de tre projekter efter 2027 vil være en lille positiv påvirkning på Kagsmosen øst og Kagsmosen vest; en moderat negativ påvirkning på Kagsøen. Set i forhold til tilstanden i dag vil tilførslen af næringsstoffer dog alt andet lige falde, altså udgøre en positiv virkning på vandforholdene.

Med de i projektet indbyggede tiltag vurderes den påvirkning fra overfladevand i projektet ikke at give anledning til vilkår i tilladelsen.

#### Støj

Miljøkonsekvensrapporten viser, at der i anlægsfasen kan være moderate støjpåvirkninger af omgivelserne.

Det er en del af projektet, at anlægsarbejder og særligt støjende arbejder som udgangspunkt sker inden for dagstid, og overholde kommunernes forskrifter. Særligt støjende arbejder skal, som udgangspunkt, ske på hverdage. Såfremt kommunerne finder behov herfor, kan der stilles særlige krav til anvendelse af maskiner mv. Støjende arbejder og særligt støjende arbejder udenfor normal arbejdstid vil fordrer en egentlig dispensationsbehandling i den pågældende kommune. Desuden vil støjende og særligt støjende arbejder varsles til naboer og brugere af området på forhånd.

Inden igangsætning af særligt støjende anlægsarbejder, skal arbejderne anmeldes til den kommunale miljømyndighed. Miljømyndigheden vil

regulere aktiviteterne efter § 42 i Miljøbeskyttelsesloven og/eller lokale miljøforskrifter.

#### Friluftsliv og rekreative interesser

De rekreative interesser påvirkes i anlægsfasen hvor begrænsninger i brug af stier samt eventuel støj fra anlægsarbejder kan genere periodevis. Anlægsfasen er på 9 mdr., hvilket betyder det er forbigående og moderat.

Der er ikke vurderet væsentlig påvirkning af rekreative interesser, der giver anledning til krav til vilkår i tilladelsen.

#### Trafik

I forbindelse med en eventuel regulering af trafikken skal den berørte kommune søges om godkendelser af en specifik trafikplan. Kommunen vil som vejmyndighed behandle sagen i samarbejde med politiet, og herunder tilgodese færdselssikkerheden under omlægningen. Trafikale påvirkninger er i anlægsfasen mindre til moderate og der vurderes ikke at være behov for vilkår i tilladelsen.

#### Øvrige forhold

For de øvrige undersøgte miljøparametre i miljøkonsekvensrapporten hhv. kulturarv, grundvand, jordforurening, materielle goder vil projektet alene give anledning til mindre eller ubetydelige miljøpåvirkninger og der redegøres derfor ikke yderligere for disse parametre i tilladelsen.

#### **Samlet vurdering**

Det er VVM-myndighedernes vurdering, at anlæg og drift af projekterne ved Kagsmosen og Kagsåen kan ske uden væsentlig påvirkning på miljø og omgivelser med de i projektet indbyggede afværgeforanstaltninger og de i tilladelsen angivne vilkår.

#### **Gyldighed**

Denne VVM-tilladelse overflødiggør ikke tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning. VVM-tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt og bekendtgjort.

#### **Offentlig bekendtgørelse**

VVM-tilladelsen vil blive offentliggjort på kommunernes hjemmesider herunder Københavns kommunens annonceringsportal [www.kk.dk/annonceringsportalen](http://www.kk.dk/annonceringsportalen).

#### **Klagevejledning**

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet iht. miljøvurderingslovens § 49, stk. 1. Klagen skal indgives inden 4 uger fra tidspunktet for offentliggørelse af afgørelsen jf. § 51.

Klageberettiget er miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klage skal indgives via klageportalen, som er at finde på <https://naevneshus.dk/>. Vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening kan fås ved at rette henvendelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet supportfunktion. Se mere herom på <https://naevneshus.dk/>.

Bemærk at Miljø- og Fødevarerklagenævnet som udgangspunkt skal afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge klageportalen, fremsendes en begrundet anmodning herom til den myndighed der har truffet afgørelsen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Det koster et gebyr at få behandlet en klage i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Information om klagegebyr kan findes på <https://naevneshus.dk/> under klagevejledning.

Søgsmålsfristen for domstolsprøvelse af afgørelsen er 6 måneder fra offentliggørelse af afgørelsen.

Venlig hilsen

På vegne af VVM-myndighederne i Rødovre Kommune, Herlev Kommune, Gladsaxe Kommune og Københavns Kommune

Thomas Frederik K Iversen  
Sagsbehandler, Københavns Kommune